
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۲۲

سوج

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۲۲، «موج» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «موج» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «موج» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۲۲
ریشه	موج
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۴
تعداد ریشه مرتبط	۶۶

فهرست مشتقات

۱. المَوْجُ (۲)   ۲. مَوْجٌ (۳)   ۳. مَوْجٌ (۱)   ۴. یَمُوجُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. الله (۵)	۱۴. جبل (۲)	۲۸. رحم (۱)	۴۱. عصف (۱)	۵۴. کون (۶)
۲. اله (۵)	۱۵. جحد (۱)	۲۹. ركب (۱)	۴۲. عصم (۲)	۵۵. لحيج (۲)
۳. امر (۱)	۱۶. جرى (۲)	۳۰. روح (۲)	۴۳. غرق (۱)	۵۶. موج (۲)
۴. انن (۱)	۱۷. جعل (۲)	۳۱. رؤى (۲)	۴۴. غشو (۲)	۵۷. موه (۱)
۵. اوى (۲)	۱۸. جمع (۲)	۳۲. سحب (۲)	۴۵. غشى (۳)	۵۸. نجو (۲)
۶. ائى (۱)	۱۹. جىء (۲)	۳۳. سير (۱)	۴۶. فرح (۱)	۵۹. ندو (۱)
۷. ابى (۱)	۲۰. حتى (۱)	۳۴. شكر (۱)	۴۷. فلک (۱)	۶۰. ندى (۱)
۸. بحر (۳)	۲۱. حوط (۱)	۳۵. صور (۱)	۴۸. فوق (۶)	۶۱. نفخ (۱)
۹. برر (۲)	۲۲. حول (۱)	۳۶. طيب (۱)	۴۹. قصد (۱)	۶۲. نوح (۱)
۱۰. بعض (۶)	۲۳. ختر (۱)	۳۷. ظلل (۱)	۵۰. قول (۲)	۶۳. نور (۴)
۱۱. بنو (۲)	۲۴. خرج (۲)	۳۸. ظلم (۴)	۵۱. كفر (۲)	۶۴. وله (۵)
۱۲. بين (۱)	۲۵. خلص (۲)	۳۹. ظنن (۱)	۵۲. کلل (۲)	۶۵. یدی (۲)
۱۳. ترک (۱)	۲۶. دعو (۲)	۴۰. عزل (۱)	۵۳. کود (۲)	۶۶. يوم (۲)
	۲۷. دين (۲)			

فهرست آیات

۱. { یونس - ۲۲ } هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِن أُجِيتْنَا مِنْ هَذِهِ لَتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ
۲. { هود - ۴۲ } وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ
۳. { هود - ۴۳ } قَالَ سَأَوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ
۴. { الكهف - ۹۹ } وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا
۵. { النور - ۴۰ } أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَاهَا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ
۶. { النور - ۴۰ } أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ يَرَاهَا وَ مَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ
۷. { لقمان - ۳۲ } وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظَّلِيلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ وَ مَا يُجِدُ بآيَاتِنَا إِلَّا كُلَّ خَتَّارٍ كَفُورٍ